

Зовнішня характеристика діодного трифазного мостового випрямляча при $r_i = 0$

Рівняння напруг для комутуючого контуру: $e_a - x_i di_a / d\theta = e_b - x_i di_b / d\theta$.

Для вузлової точки $i_a + i_b = I_d$. $I_d = \text{const}$. Тому $di_a / d\theta = -di_b / d\theta$, $e_b - e_a = 2 \cdot x_i di_b / d\theta$.

Так як $e_b - e_a = \sqrt{6} \cdot E_i \cdot \sin(\alpha + \theta)$, то $di_b = \frac{\sqrt{6} \cdot E_i}{2 \cdot x_i} \cdot \sin(\alpha + \theta) \cdot d\theta$. Тоді

$$i_b = \frac{\sqrt{6} \cdot E_i}{2 \cdot x_i} \cdot \int_{\alpha}^{\alpha+\theta} \sin(\alpha + \theta) d\theta = \frac{\sqrt{6} \cdot E_i}{2 \cdot x_i} \cdot (\cos \alpha - \cos(\alpha + \theta)).$$

При $\theta = \gamma$ процес комутації завершений, $i_b = I_d$, тому $I_d = \frac{\sqrt{6} \cdot E_i}{2 \cdot x_i} \cdot (\cos \alpha - \cos(\alpha + \gamma))$.

Далі аналіз проводимо в системі відносних одиниць навантаження (в.о.н.) випрямляча, в якому базовими величинами прийняті напруга холостого ходу та струм КЗ випрямляча:

$$U_{d0} = \frac{3\sqrt{6}}{\pi} E_i; \quad I_{dk} = \frac{\sqrt{2} E_i}{z_i}; \quad U_{d*} = \frac{U_d}{U_{d0}}; \quad I_{d*} = \frac{I_d}{I_{dk}}. \quad (1)$$

В першому та другому режимах роботи випрямляча струм навантаження

$$I_{d*} = \frac{I_d}{I_{dk}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot (\cos \alpha - \cos(\alpha + \gamma)). \quad (2)$$

В першому режимі $\alpha = 0$, $\gamma = 0 \div 60^\circ$, $I_{d*} = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot (1 - \cos \gamma)$.

В другому режимі $\alpha = 0 \div 30^\circ$, $\gamma = 60^\circ$, $I_{d*} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin(\alpha + 30^\circ) \cdot (\cos \alpha - \cos \beta = 2 \cdot \frac{\sin(\alpha + \beta)}{2} \cdot \frac{\sin(\alpha - \beta)}{2})$

На межах режимів роботи випрямляча: $I_{d*1,2} = \sqrt{3}/4$; $I_{d*2,3} = 3/4$.

Напруга некерованого випрямляча при $\alpha \neq 0$ та $\gamma = 0$ визначається аналогічно напрузі ідеального керованого випрямляча: $U_{d*} = U_d / U_{d0} = \cos \alpha$.

При $\gamma \neq 0$ напруга випрямляча знижується на величину площі заштрихованої ділянки ΔU_{x*} (рис.4,б): $U_{d*} = \cos \alpha - \Delta U_{x*}$. Висота заштрихованої ділянки: $e_b - (e_a + e_b)/2 = (e_b - e_a)/2$. Враховуючи, що $e_b - e_a = \sqrt{6} \cdot E_i \cdot \sin(\alpha + \theta)$, а також (1), знаходимо:

$$\begin{aligned} \Delta U_{x*} &= \frac{3}{\pi} \int_{\alpha}^{\alpha+\gamma} \frac{\sqrt{6}}{2} \cdot E_i \cdot \sin \theta \cdot d\theta = \frac{U_{d0}}{2} (\cos \alpha - \cos(\alpha + \gamma)), \\ \Delta U_{x*} &= \Delta U_x / U_{d0} = 0.5 (\cos \alpha - \cos(\alpha + \gamma)) = I_{d*} / \sqrt{3}, \\ U_{d*} &= \cos \alpha - \Delta U_{x*} = 0.5 (\cos \alpha + \cos(\alpha + \gamma)) = \cos \alpha - I_{d*} / \sqrt{3}, \end{aligned} \quad (3)$$

В першому режимі роботи зовнішня характеристика прямолінійна, $U_{d*} = 1 - I_{d*} / \sqrt{3}$.

В другому режимі з врахуванням (2) и (3):

$$\left. \begin{aligned} I_{d*} &= \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \sin(\alpha + 30^\circ) \\ U_{d*} &= \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \cos(\alpha + 30^\circ) \end{aligned} \right\}$$

Рівняння зовнішньої характеристики випрямляча: $U_{d*}^2 + I_{d*}^2 = 3/4$. Зовнішня характеристика трифазного мостового випрямляча – коло з діаметром $D = \sqrt{3}/2$.

Задаючись значеннями I_{d*} в трьох режимах роботи випрямляча, визначаємо U_{d*} (Табл. 1).

Побудова зовнішньої характеристики випрямляча (рис. 5).

На ортогональних осях відкладаємо величини $U_{d*} = 1$ и $I_{d*} = 1$. Проводимо коло діаметром $D = \sqrt{3}/2$. Променями OA' та OB' розбиваємо кут квадранта на три рівні частини. Точки перетину кола з променями (А, В) визначають межі режимів роботи випрямляча 1-2 та 2-3. Сполучаємо точка А та В прямими лініями з точками: $U_{d*} = 1, I_{d*} = 0$ та $U_{d*} = 0, I_{d*} = 1$. Вказані лінії – дотичні до кола, які проведені через точки А та В.

Справка. $\cos \alpha - \cos \beta = 2 \cdot \frac{\sin(\alpha + \beta)}{2} \cdot \frac{\sin(\alpha - \beta)}{2}$ $\cos \alpha + \cos \beta = 2 \cdot \frac{\cos(\alpha + \beta)}{2} \cdot \frac{\cos(\alpha - \beta)}{2}$